

Микола Васильович Матвієнко кандидат с.-г. наук

Груша на всі випадки життя

Груша — плодова культура розповсюджена практично у всіх регіонах з помірним кліматом. Вона займає третє місце в структурі насаджень України, після яблуні і сливи. Існування великої кількості сортів різних строків досягання дозволяє споживати свіжі плоди від дозрівання на дереві (літні та осінні сорти) та протягом 5—6 місяців в умовах звичайного зберігання, а при наявності холодильників, особливо з РГС, — до 8—10 місяців і більше.

Плоди груші ціняться за високі смакові та дієтичні якості. Це стосується особливо десертних сортів з маслянистою соковитою м'якоттю плодів та тонким неповторним ароматом, які містять 6—16 % цукрів, 0,12—0,46 % органічних кислот, 0,18—0,74 % пектинових речовин, 11—65 мг. дубильних речовин, 30—49 мг Р — активних речовин, 5—12 мг вітаміну С на 100 гр. сирої маси, а також вітаміни А, В, Р, РР, ряд макро- та мікро елементів.

Плоди груші успішно використовуються також для різних видів технічної переробки: варення, повидло, компоти, цукати, сухофрукти, соки, грушевий мед (бекмес), а також виноматеріали та інші міцні напої.

Багатий вміст біологічно активних речовин у плодах обумовлює їх застосування в лікувальних цілях, для профілактики різних захворювань, а також у дитячому і дієтичному харчуванні.

Народна медицина рекомендує плоди груші та продукти їх переробки при лікуванні органів травлення та залоз внутрішньої секреції. Зокрема, свіжі груші в невеликій кількості являються цінним полівітамінним продуктом харчування, сприяють регулюванню травлення і перестатиці кишечника. Варені та печені плоди медицина рекомендує для запобігання бронхітів, туберкульозі легень та розладах дихання. Грушевий відвар, який містить глікозид сербу тин, рекомендується вживати при запальних процесах сечовивідних шляхів і при сечокам'яній хворобі як сечогінний засіб, як знеболюючий під час загострення хворобливих процесів у жовчному міхурі. Крім того свіжий сік

використовується в дієтичному харчуванні хворих на цукровий діабет а також як профілактичний і лікувальний засіб для зміцнення капілярів і виведення із організму канцерогенних речовин. Крім цього сік також активізує протизапальні та антисклеротичні процеси в організмі. Ця властивість плодів груші обумовлюється значним вмістом калію та хлорогенових кислот, які запобігають утворенню та сприяють виведенню солей не тільки з нирок і жовчного міхура, а і в цілому регулюють водно-сольовий баланс організму.

Україна за обсягом виробництва та урожайністю плодів груші займає одне з останніх місць в Європі, до того ж спостерігається тенденція зменшення цих показників. Причини такого становища криються у поглибленні загальних кризових явищ сільськогосподарського виробництва і, як наслідок, значного зменшення площ плодових насаджень, в результаті суттєвого погіршення догляду за ними.

У ситуації, що склалась, виявились істотні недоліки існуючого сортименту груші. Позбавлені належного захисту від хвороб насадження груші, сформовані на базі сортів істотно уражуваних хворобами, виявились ще менш зимостійкими, і тому площа їх значно скоротилась.

Отже, актуальним завданням є вивчення та добір нових високопродуктивних, резистентних сортів до най більш шкодочинних хвороб, з покращеними показниками товарності та якості плодів.

У порівнянні з яблуною, груша більш вимоглива до основних факторів довкілля, хоч в біологічному плані вона більш продуктивна ніж яблуня, а головне їй менше притаманне таке явище як періодичність плодоношення. Відношення груші до світла, тепла, вологи та ґрунту слід розглядати з врахуванням історії створення та формування сортів в конкретних ґрунтово-кліматичних регіонах і таким сортам необхідно віддавати перевагу в силу їх високої адаптивності в порівнянні з інтродукованими сортами.

В цілому груша — світлолюбна культура, тому при виборі місця для садіння грушевих насаджень перевагу віддають більш освітленим ділянкам, які

природно чи штучно здатні накопичувати більш високі суми активних температур.

Дерева груші вимогливі також до вологи, особливо у молодому віці і при формуванні урожаю, а недостатня зволоженість ґрунту значно послаблює ростові процеси та визиває осипання зав'язі плодів. Плоди не набувають належної товарності та притаманного сорту смаку.

У груші на початку та при кінці холодого періоду чутливими до низьких температур є кора, молода деревина, камбій та плодове утворення. Менша морозостійкість дерев груші, у порівнянні з яблунею, генетично детермінована і вже при температурі мінус 30° С деревина, а також камбій істотно уражуються, але груша має високу регенераційну здатність.

Важливими абіотичними ознаками груші є посухостійкість та жаростійкість. Груша (на насінневій підщепі) — більш засухостійка порода ніж яблуня, але найбільш сприятливими для неї є ті регіони, де влітку випадає достатня кількість опадів (600—700 мм), з порівняно високою вологістю повітря (60 — 80 %).

Сорти груші стародавньої селекції (Конференція, Бере Боск, Бере Гарді, Бере Діль, Бере Арданпон, Парижанка, Пасс Крассан, Олів'є де Серр та ін.), які до цього часу поширені в країнах Європи та Америки, значно уражуються рядом хвороб. Особливо шкочинні парша, плямистості листя, а останнім часом на груші поширюється борошниста роса та бактеріози в т.ч. бактеріальний опік.

Для одержання високих врожаїв плодів з відмінними показниками товарності та якості у країнах розвиненої культури груші проводять 20—25 оприскувань фунгіцидами.

В процесі селекції в останнє десятиріччя створено ряд сортів груші з високою толерантністю до шкочинних хвороб, які дозволяють вирощувати високі врожаї плодів без застосування фунгіцидів, що значно здешевлює їх виробництво та істотно зменшує хімічне втручання у довкілля.

Підщепи груші суттєво впливають на силу росту дерев, скороплідність та масу плодів. Основними підщепами для груші є сіянці дикої лісової і місцевих

культурних сортів та клонові форми айви. Насінневі підщепи використовуються переважно у північних регіонах вирощування груші, де вони забезпечують підвищену зимостійкість грушевих насаджень, хоч при цьому дерева формуються більш сильнорослими і пізніше вступають в пору плодоношення.

У південних регіонах груша вирощується переважно на клонових підщепах айви (Айва прованська, форми А, С, ВА 29 і ін.). В останні роки відселектовані більш зимостійкі форми клонових підщеп айви (Айва S, ІС 2-10, ІС 4-6, ІС 4-12), які дозволяють успішно вирощувати промислову культуру груші і в більш північних та північно - західних регіонах (Лісостеп та Полісся України).

Увазі читачів пропонуємо ряд сортів як вітчизняної так і зарубіжної селекції, які пройшли детальне вивчення в умовах північних і центральних регіонів України або створені тут і можуть успішно вирощуватись як на аматорському півні, так і в промислових чи в фермерських господарствах.

Вижниця. Автори Копань В.П., Копань К.М. Відзначається скороплідністю, високою стабільною урожайністю, відмінними смаковими якостями і товарністю плодів, зимостійкістю, практично не уражується грибними хворобами. Придатний для створення інтенсивних насаджень підвищеної щільності (3,5-4 x 1,5-2 м)

Дерево швидкоросле, утворює оберненопірамідальну, високозбудовану крону. Пагони середньої товщини, прямі, довгі, молоді розовуваті, в кінці сезону - коричнево-жовтуваті. Характерним для сорту є дуже розвинені підбрунькові подушечки, що створює деякі незручності при окуліровці, тому, окуліровку цього сорту краще проводити бруньками з недозрілих пагонів. Переважаючий тип плодоношення — прості і складні кільчатки, списики, плодові сумки. Виражена також здатність закладати плодові бруньки в базальній частині однорічних приростів.

Сумісний з айвою.

Сорт груші Вижниця. Фото Ю.Б.Ходаківської

Сорт Вижниця з 1999 року занесений до Реєстру сортів рослин України. Перспективний для створення інтенсивних промислових та аматорських насаджень груші в Лісостепу та Південному Поліссі України. Вже має значну популярність у садоводів-аматорів, як скороплідний, не вимогливий до умов вирощування сорт, з плодами високої товарності та якості.

Стрийська. Пізньозимовий сорт груші інтенсивного типу селекції ІС УААН і Львівській ДСС. Автори Копань В.П., Копань К.М.

Відзначається виключною скороплідністю, дуже високою стабільною врожайністю, не уражається паршею, борошнистою россою, плямистостями листя. Дерево швидкоросле, формує високу широкопірамідальну крону. В плодоношення вступає з 3-4-річного віку, регулярно, швидко нарощуючи товарну врожайність. Плодоносить переважно на коротких плодушках і шпорцях, інтенсивно закладає плодіві бруньки на однорічних приростах. Добре удається як на сіянцях груші, так і на айві, не вимогливий до умов вирощування.

Знімальна стиглість настає в першій-другій декаді жовтня. Період споживання з січня по березень-квітень, практично без погіршення структури м'якуша і смаку. Цінною ознакою сорту є те, що в умовах помірного тепла

Полісся, західного і північного Лісостепу плоди завжди при дозріванні набувають маслянистості і високу цукристість м'якуша. Основне призначення — споживання свіжими.

Сумісний з айвою.

Сорт груші Стрийська. Фото О.М. Кузьмінець

Сорт Стрийська з 1999 року введений в Реєстр сортів рослин України. Перспективний для створення інтенсивних промислових та аматорських насаджень груші в Лісостепу та Південному Поліссі України. Вже має значну популярність у садівників-аматорів, як скороплідний, не вимогливий до умов вирощування сорт, з плодами високої товарності.

Вродлива. Осінній сорт груші інтенсивного типу селекції Інституту садівництва УААН і Львівської ДСС. Одержаний від схрещування в 1960 році сортів Бере Боськ х Олів'є де Серр в умовах Львівщини. Станційне і конкурсне сортовивчення проведено в Інституті садівництва і на Львівській ДСС. Автори В.П.Копань, К.Н.Копань, Ю.Б. Ходаківська (участь у конкурсному сортовипробуванні).

Відрізняється скороплідністю, щедрою, регулярною врожайністю, високою толерантністю до парші, компактністю крони, зручної для інтенсивних технологій обробітку, доброю товарністю нарядних плодів високих смакових якостей.

До недоліків сорту слід віднести ламкість деревини і недостатню зимостійкість в умовах Південного Полісся і Північного Лісостепу в екстремальні зими.

Сорт груші Вродлива. Фото Ю.Б. Ходаківська

Дерево швидкокоросле, утворює компактну, оберненопірамідальну, дещо асиметричну крону. У плодоношення вступає з 3—4-річного віку, плодоносить дуже рясно і регулярно на укорочених кільчатках, плодових прутиках, а також на базальних частинах торішніх приростів.

Плоди дуже крупні, середньою масою 300—350 г, окремі до 550 г, бергамото- або кубаревидні. Шкірочка товста, але не груба, міцна, суха, в негустій оржавленості, в період знімальної зрілості ясно-зелена, з яскравим, малиново-червоним покривним рум'янцем на більшій частині плоду, при дозріванні — зеленувато-жовта з яскравішим помаранчево-червоним покривним забарвленням. М'якоть кремова або біла, дуже соковита, густа, напівмасляниста або масляниста,

відмінного кислувато-солодкого смаку, з легким мигдалевим ароматом (смак 8,25...8,5 бали). У плодах міститься: сухих речовин 13,08...13,46 %, цукрів 9,76...11,24 %, органічних кислот 0,18...0,24 %, пектинів 1,22...1,64 %, вітаміну С 1,68...2,54 міліграм на 100 г сирової маси.

Знімальна зрілість плодів настає в першій половині жовтня, практично співпадає із споживчою. Період споживання — від знімання до середини-кінця листопаду. Основне призначення — споживання в свіжому вигляді.

Добре сумісний з айвою.

У 2007 році готуються документи для включення з 2009 до Реєстру сортів рослин України. Перспективний для інтенсивного, перш за все аматорського садівництва в Лісостепу і Південному Поліссі України.

Цей сорт також дуже популярний у садоводів-аматорів.

Львівський сувенір. Зимовий сорт груші інтенсивного типу селекції Інституту садівництва УААН і Львівської ДСС. Одержаний від схрещування в 1964 році сортів Бере Гарді і Парижанка в умовах Львівщини. Відрізняється високою товарністю плодів, зимостійкістю, достатньою для Лісостепу України, практично не уражується грибними хворобами. Автори Копань В.П., Копань К.М., Ю.Б. Ходаківська (участь у конкурсному сортовипробуванні).

Дерево середньої сили росту, утворює оберненопірамідальну, високопобудовану, не густу крону. У плодоношення вступає з 5-6 річного віку, дещо слабувато нарощуючи товарну врожайність, яка лише до 8-9-річного віку досягає 25-32 т/га. Плоди правильної, подовженогрушовидної форми, усічені до плодоніжки і основи, середньою масою 250-290 г, більших 340-360 г. Шкірочка щільна, але не жорстка, суха, при зніманні з дерева сірувато-зелена, майже суцільно оржавлена. На період споживчої зрілості — інтенсивно помаранчева, на окремих плодах з легким рум'янцем. М'якуш інтенсивно кремовий, практично жовтий, соковитий, ніжний, маслянистий, без слідів грануляції, приємного кисло-солодкого смаку, з сильно вираженим ароматом троянди і дещо надмірною терпкістю, особливо в роки з прохолодним літом (смак 7,75...8,25 балів). У плодах міститься: сухих речовин 14,22%, цукрів 8,36...9,68%, органічних кислот

0,32...0,46%, пектинів 1,42...2,01%, вітаміну С 2,68...3,46 міліграм на 100 г сирі маси.

Сумісний з айвою.

Сорт груші Львівський сувенір. Фото Ю.Б.Ходаківської

Знімальна зрілість плодів настає в другій половині жовтня, збирати плоди не слід поспішати, тоді вони втрачають дещо надмірну терпкість. Період споживання з листопаду-грудня по січень-лютий. В умовах холодильника (+1,+2°C) плоди добре зберігаються до березня-квітня. Основне призначення — споживання плодів в свіжому вигляді, але вони придатні і для виготовлення різних високоякісних продуктів переробки (цукати, джеми, сухофрукти, безалкогольні та алкогольні напої).

У 2007 році запропонований для включення до Реєстру сортів рослин України. Перспективний для інтенсивного промислового та аматорського садівництва в Лісостепу і Південному Поліссі України.

Вересневе Дево – осінній сорт, одержаний в ІС в 1997 р. внаслідок виділення клону сорту Дево, сумісного з айвою, в дослідженнях з ВА- 29. Автори М.В. Матвієнко, П.В. Кондратенко. Основні відмінності від сорту Дево, який був введений в культуру К.А.Грейнером в 1947 р. і який ймовірно походив від сорту Улюблена Клаппа і такі: сумісні з айвою, більш стримана сила росту дерева, кращі смакові якості плодів, придатність плодів до тривалого зберігання в регулюємих умовах без втрати смакових якостей.

Дерево середньоросле, з вузькопірамідальною кроною в молодому віці, при навантаженні урожаєм – розлоге. Крона не схильна до загущення.

Сорт мало вибагливий до ґрунтово-кліматичних умов, але реагує на їх зміну якістю плодів, зимостійкий: при зниженні температури до -20°C нами не відмічено ушкодження ні квіткових бруньок, ні річного приросту. Високостійкий до парші та інших грибкових хвороб. Високотехнологічний в розсаднику: навіть на айвові підщепі дає вирівняний стандартний некронований садивний матеріал.

Відзначається скороплідністю, на насінневій підщепі плодоношення вступає на 4-й, на айві, з якою добре сумісний, на 3-й рік після садіння в сад. Урожайність 7-річних дерев на насінневій підщепі навіть в умовах бідного в поживному відношенні ґрунту досягає 47-56 кг з дерева.

Плоди великі, масою 210-260 г, подовжено-грушеподібної форми.

Шкірочка щільна, гладенька, блискуча, у дозрілих плодів солом'яно-жовта, з яскравим темно-червоним рум'янцем на більшій частині плоду.

М'якоть соковита, ніжна, без грануляцій, солодка, напівмасляниста. Дегустаційна оцінка 8,3-8,6 бала.

Сорт груші Вересневе Дево. Фото М.В.Матвієнка

Черемшина. Зимовий сорт, одержаний від схрещування 1961 році Бере Гарді х Жозефіна Мехельнська. Автори Копань В.П., Копань К.М.

Відзначається скороплідністю, високою урожайністю, відмінними смаковими якостями плодів, зимостійкістю, практично не уражуються грибковими хворобами.

Сорт груші Черемшина. Фото О.М. Кузьмінець

Плоди одномірні, широкогрушевидні, середньою масою 160—170 г, більших 240—250 г. Шкірочка середньої товщини, щільна, суха, благородно оржавлена, при зриванні з дерева — сірувато — зелена, при дозріванні інтенсивно-жовта. М'якуш кремовий, ніжний, маслянистий, дуже соковитий, без грануляції, приємного кислувато-солодкого смаку, з легким ароматом троянди (смак 8,25—8,75 бали); містить — 9,1—9,62 % цукрів, 0,32—0,42 % кислот, 1,92—2,46 % пектинів, 1,26—2,02 мг вітаміну С на 100 г сирої маси. України. ерспективний для інтенсивного промислового та аматорського садівництва в

умовах Лісостепу та Полісся України. Період споживання, при зберіганні у звичайному плодосховищі листопад - кінець січня; а в холодильниках (+1, +2° С)- до кінця лютого – середини березня.

Дерево швидкоросле, утворює пірамідальну, середньої густоти високосформовану крону. Пагони — середньої товщини, довгі, прямі або дуговидні, коричнево-бурі. Плодоносить з 5—6-річного віку, швидко нарощуючи товарну врожайність. Переважний тип плодоутворюючої деревини-прості та складні кільчатки, списики, шпорці.

Добре сумісний з айвою.

Сорт Черемшина з 2000 року занесений до Реєстру сортів рослин України. Перспективний для інтенсивного промислового та аматорського садівництва в умовах Лісостепу та Полісся України.

КОНФЕРЕНЦІЯ – старий (кінець ХІХ ст.) англійський осінній сорт невідомого походження.

Дерево середньо- або сильноросле, з густою широкопірамідальною кроною, в зоні якої закладає надлишкові гілки, які необхідно видаляти.

Сорт середньозимостійкий. При зниженні температури до -28,1°С в грудні 1997 р. в колекційних насадженнях його квіткові бруньки підмерзли лише на 5 % – це показник, який був практично на рівні інших дослідних сортів, хоча в зимового сорту Бере Арданпон він становив 61 %. Відносно стійкий до парші, але пошкоджується іншими грибковими хворобами. Проявляє часткову самоплідність; може бути хорошим запилювачем для інших сортів, так як життєздатність його пилку становить 75-78,5 % і практично не залежить від підщепи.

В плодоношення на айвовій підщепі вступає на 3-4-й рік після садіння в сад, при хороших умовах вирощування плодоносить щедро і регулярно. В умовах північного Лісостепу на насінневій підщепі в 11-річному віці урожайність склала 81,5 ц/га, і за цим показником він поступався лише таким високопродуктивним сортам як Доктор Люціус і Придністрянка, перевищення аналогічного показника яких відповідно склало 69 і 91 %.

Потенційні запилювачі: Говерла, Кучерянка, Стрийська.

Плоди від вищесереднього розміру до великих, одномірні, масою від 140 до 220 г, характерної пляшкоподібної або подовжено-грушоподібної форми, міцно тримаються на дереві.

Шкірочка щільна, зеленувато- або солом'яно-жовта, в густих іржавих плямах, які на сонячному боці набувають оранжевуватого відтінку.

М'якоть рожевувато-кремова, в окремі роки темно-жовта, ніжна, масляниста, таюча, дуже соковита, солодка, ароматна, дуже хорошого смаку.

Дегустаційна оцінка – 8,6-8,8 бали.

Сорт груші Конференція. Фото М.В.Матвієнка

Знімальна стиглість плодів настає на початку вересня, споживча – з середини вересня до першої половини жовтня. В холодильнику відмінно зберігаються більше трьох місяців, не втрачаючи смакових і товарних якостей.

Переваги: раннє і щедre плодоношення; дуже хороші смакові якості плодів і тривалий строк споживання при умові зберігання в холодильнику.

Недоліки: відносно слабка зимостійкість; ураження деякими грибковими хворобами. Конференція – найпоширеніший сорт в західній Європі. Районований у зонах Полісся і Лісостепу України. Становить інтерес для садоводів-аматорів як один з сортів, що дають дуже солодкі плоди. Придатний для інтенсивних насаджень на айві і перещеплення в крону дорослих дерев інших, менш цікавих сортів; широко використовується в селекції.

МАРГАРИТА МАРІЛЬЯ – старий французький сорт літнього строку досягання, виведений Марілья в 1874 р.

Дерево слаборосле, утворює малорозгалужену пірамідальну крону. Гілки відходять від стовбура під гострим кутом, тому в період формування необхідно проводити їх деформацію або відгинання, а вкорочування робити на зовнішню гілочку або бруньку. Пробуджуваність бруньок низька і на пагонах продовження, як правило, проростає тільки верхня з них. Вкорочування довгих пагонів дозволяє стимулювати бічне гілкування, підвищує загущеність крони. Зазначимо також, що необхідно не зловживати вкорочуванням річного приросту в період плодоношення, так як практично кожна гілочка закінчується плодовою брунькою. За характером росту, морфологічними ознаками пагонів і плодів Маргаріта Марілья нагадує сорт Бере Клержо. Особливо схожі плоди зовнішнім виглядом, але у Бере Клержо вони досягають значно пізніше і значно поступаються смаком та розміром.

Сорт порівняно маловибагливий до ґрунтових умов, але краще плодоносить і дає плоди кращої якості на родючих і достатньо зволжених ґрунтах. Порівняно стійкий до парші. Зимостійкість в умовах Київщини середня: в окремі роки може підмерзати штаб і основи скелетних гілок. Несумісний з айвою і при розмноженні на ній необхідно застосовувати посередник, – якщо виникне така необхідність, так як і на насінневій підщепі сорт відзначається достатньою слаборослістю і скороплідністю. У виробництві, як правило, нема потреби розмножувати цей сорт на айві через його слаборослість і скороплідність. З урахуванням біології сорту відповідно збільшується і щільність розміщення

дерев у саду: на насіннєвій підщепі до 3-4 м в ряду, а на айві до 2,5-3 м. Сорту характерна чоловіча стерильність.

На насіннєвій підщепі в плодоношення вступає на 3-4-й рік після садіння в сад, відзначається регулярною урожайністю. Урожай з 12-14-річного дерева досягає 40-45 кг, в межах одного дерева плоди часто варіюють за формою і масою. В наших дослідженнях сумарна урожайність за 6 років плодоношення в 11-річних дерев груші склала 257 ц/га при схемі садіння дерев 7 x 5 м і не поступалась контрольному сорту – Конференції.

Краші запилювачі: Парижанка, Марія, Якимівська, Роксолана, Кримська медова, Десертна, Улюблена Жоанон.

Плоди дуже великі, масою 350-460 г, окремі – до 600 г, широкогрушо-подібної форми, бугристі, зав'язуються поодинокі. Плодоніжка коротка і товста, розміщена під прямим кутом до плоду, а в місці прикріплення її до плоду є великий м'ясистий бугорок (сортова особливість). Незважаючи на великі розміри, плоди міцно тримаються на дереві.

Шкірочка гладенька, ніжна, солом'яно- чи золотисто-жовта, в бурих цятках і плямах, нерідко з яскравим рум'янцем на сонячному боці.

М'якоть жовтувата, таюча, ніжна, дуже соковита і солодка, з мускатним присмаком.

Дегустаційна оцінка –8,8-8,9 бали.

Знімальна стиглість плодів настає в третій декаді серпня. Знімати їх потрібно завчасно, не чекаючи повної стиглості на дереві, коли їх м'якоть набуває великозернистої консистенції, внаслідок чого погіршується якість. Завчасно зняті плоди влежуються протягом 2-3 тижнів. При необхідності добре зберігаються в холодильнику – до листопада – грудня.

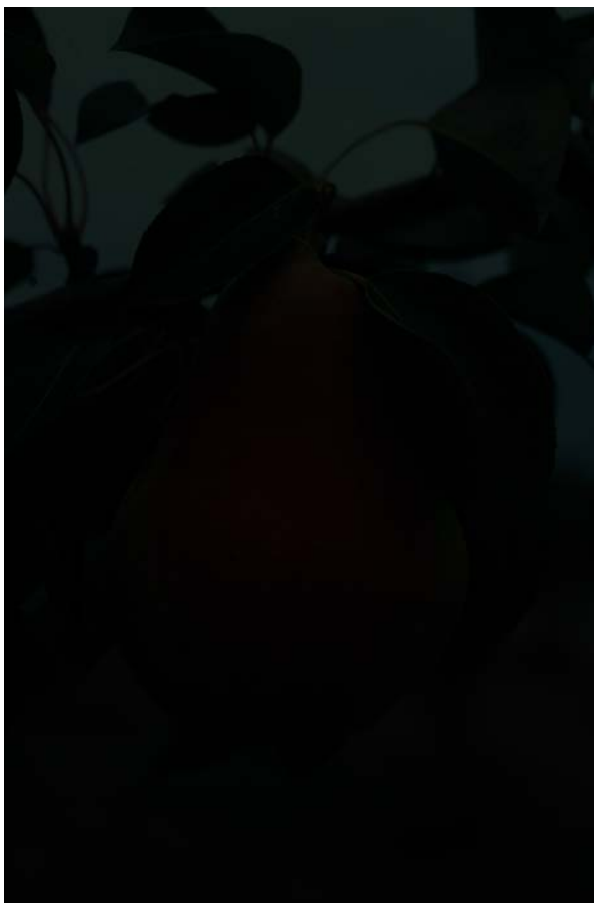
Переваги: слаборослість; скороплідність; великий розмір і високі смакові якості плодів.

Недоліки: вибагливість до ґрунтово-кліматичних умов і агротехніки для нормального плодоношення; відносно слабка зимостійкість.

Маючи слабкий ріст, Маргарита Марілья добре вдається в перещепленнях дорослих сильнорослих дерев малоцінних сортів або в кроні спеціальних кроноутворювачів типу 1344 селекції Інституту садівництва, скелет яких відзначається винятковою зимостійкістю.

Про сорт Маргарита Марілья Л.П.Симиренко говорив, що він належить до тих десертних сортів, які потрібно мати в кожному домашньому саду.

Сорт не має промислового значення, але широко розповсюджений і користується популярністю в аматорському садівництві; може мати цінність для фермерських і приватних господарств; використовується в селекції на слаборослість, скороплідність, розмір, привабливість і смакові якості плодів.

Сорт груші Маргарита Марілья. Фото М.В.Матвієнка

НІКОЛАЙ КРЮГЕР – осінній сорт, одержаний в Румунії в 1921 р. Н. Крісром.

Дерево від середньо- до сильнорослого, з широкопірамідальною кроною, швидко росте в молодому віці. Так як пробуджуваність бруньок низька, потребує

вкорочення пагонів при формуючому обрізуванні. Основні гілки відходять від стовбура під кутом більше 45°, довгі, практично не розгалужені, і якщо їх не вкорочувати, то після плодоношення вони оголюються. Сорт технологічний у розсаднику: як на насіннєвій підщепі, так і на айві він дає високоякісний стандартний садивний матеріал. У саду дерева на насіннєвій підщепі розміщують в ряду з відстанню 4-6 м, а на айві – 2-3 м залежно від способу формування крони і типу ґрунту.

В умовах Київщини відзначається високою зимостійкістю, досить стійкий до парші. Маловибагливий до ґрунтових умов.

У плодоношення вступає на 6-7-й рік після садіння в сад на насіннєвій підщепі і на 4-5 рік на айві, з якою добре сумісний і яка може використовуватись як посередник. Урожайність в продуктивний період висока і регулярна. На айвовій підщепі при схемі садіння 5 x 4 м в десятирічному віці врожай складав 240-260 ц/га, ще більший урожай відмічено на лісовій груші – 300-350 кг з дерева.

Кращі запилювачі: Улюблена Клаппа, Реале турінська, Роксолана.

Плоди великі та дуже великі (масою 230-330 г, на айві – 400-500 г), бергамотоподібні, округлі або широкогрушоподібні. Незважаючи на великі розміри, вони часто зав'язуються пучками по 2-4 шт. і міцно тримаються на дереві.

Шкірочка тонка, ніжна або середньої товщини, солом'яно-жовта. На сонячному боці більшості плодів має оранжево-червоний розмитий рум'янець.

М'якоть біла або злегка кремова, дуже соковита, ніжна, масляниста, високих смакових якостей.

Дегустаційна оцінка – 8,7-8,9 бали.

Знімальна стиглість плодів в умовах Київщини настає на початку жовтня, зберігаються вони протягом двох-трьох тижнів. При транспортуванні у віддаленіші райони їх зривають дещо раніше, так як транспортабельність плодів добра тільки вчасно зірваних, а перестиглі при перевезенні сильно травмуються.

Переваги: невибагливість до умов вирощування; порівняно висока стійкість до парші та інших грибкових захворювань; скороплідність; висока зимостійкість; добра сумісність з айвою; привабливі плоди високих смакових якостей.

Недоліки: на насіннєвій підщепі повільно нарощує продуктивність; вимагає індивідуального підходу при проведенні формуючого обрізування внаслідок низької збуджуваності бруньок і формування довгих пагонів; великі плоди з ніжною шкірочкою вимагають обережності при пакуванні.

Сорт широко розповсюджений у західних областях і в зоні Придністров'я України; заслуговує на розповсюдження в інших регіонах в промислових і аматорських насадженнях; використовується в селекції на високу якість і великий розмір плодів.

Сорт груші Ніколай Крюгер. Фото М.В.Матвієнка

*Додаткову інформацію по культурі груші можна отримати за
телефонами 0672964011, 0677005103*